

26698

Mag. St. Dr.

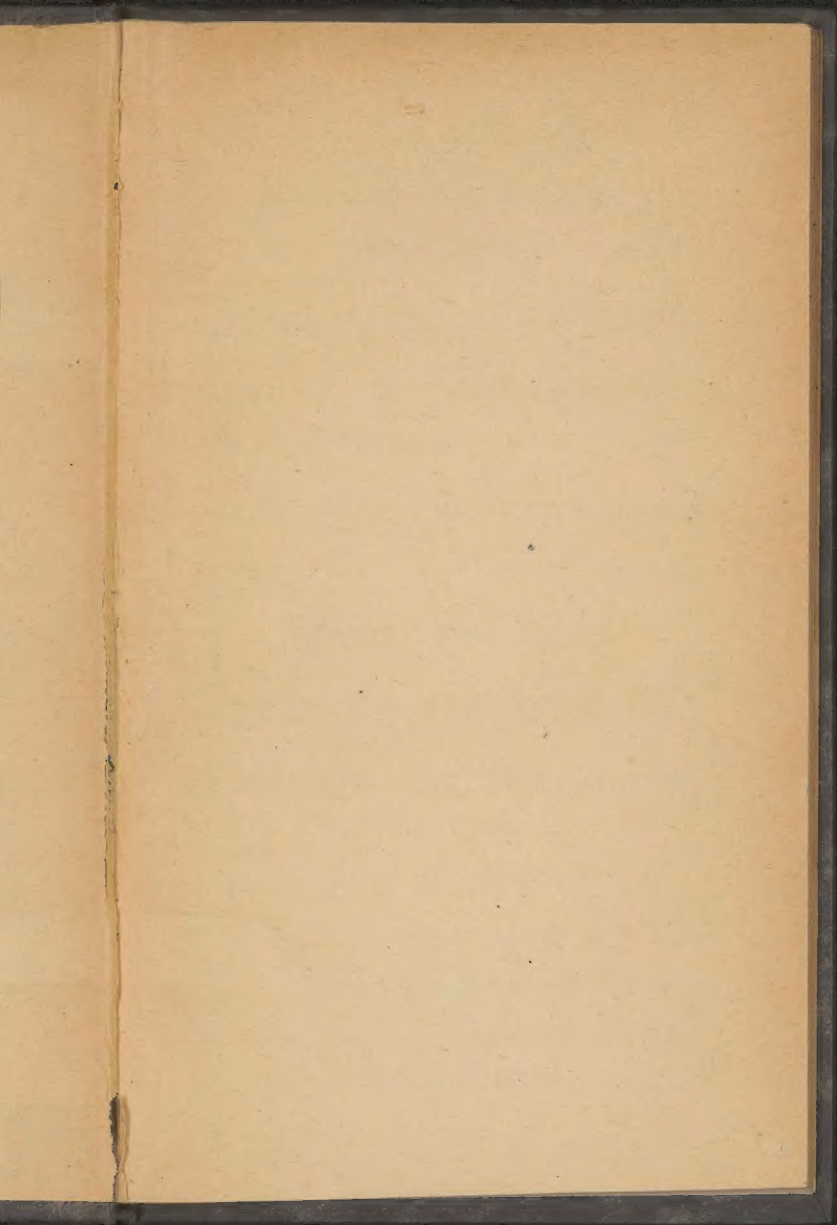
P

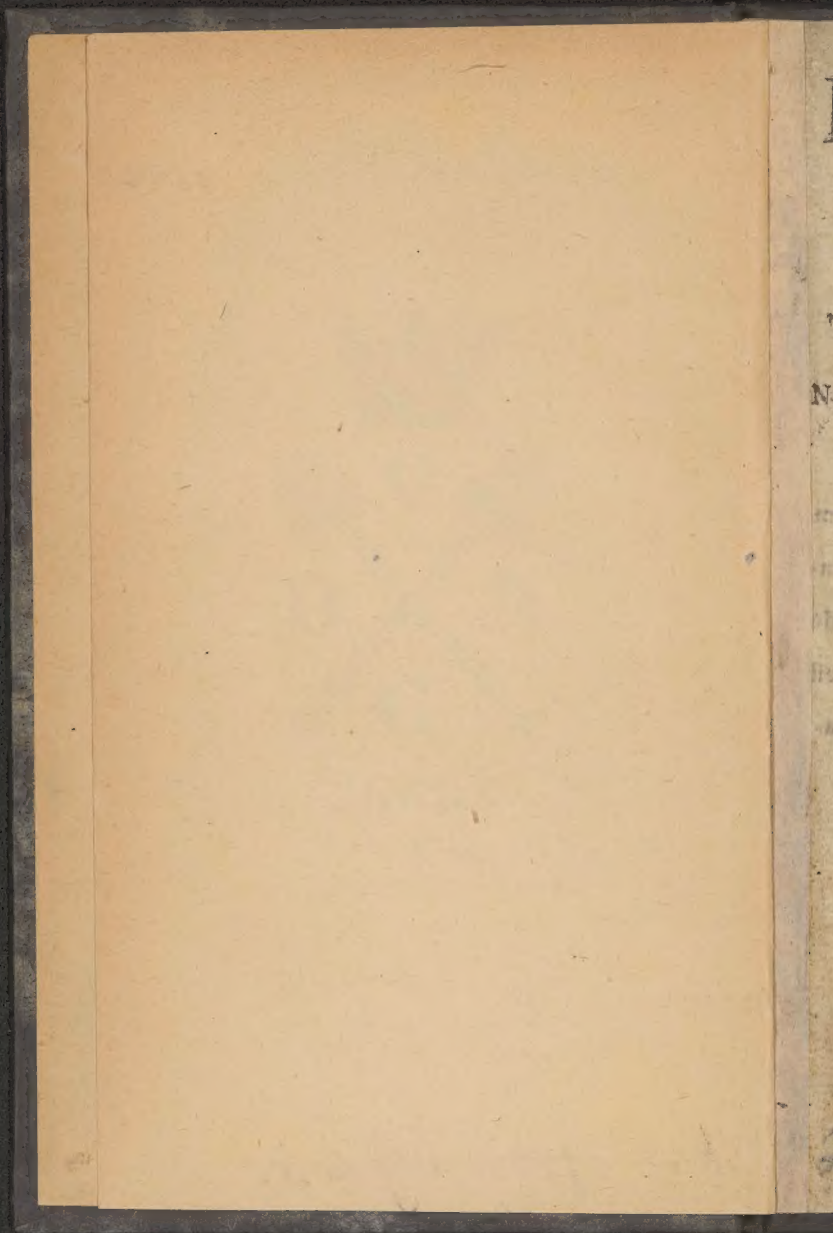
duplex

26698

I Mag. St. Dr.

KAZANIE

O Nadgodzie Sprawiedliwości

Przy zaczęciu

TRYBUNAŁU KORONNEGO

Na Prowincyą Małopolską poczynającego się

Dnia 24go Kwietnia 1786. w Lublinie

POWIEDZIANE

Przez *Jmci* *Xiedza*

BENEDYKTA JOZEFA

CZAYKOWSKIEGO

Za Pozwoleniem Zwierzchności

Do Druku

P O D A N E

w LUBLINIE

w Drukarni uprzywileiowaney JKMcI

u XX. Trynitarzów.

Hist. pol. 5923.

Fratres si introierit in conventum Vestrum
 Vir, aureum annulum habens, in veste can-
 dida, introierit autem & pauper in sordido
 habitu, & intendatis in eum; qui indutus est
 veste præclara -- facti estis Iudices cogita-
 tionum iniquarum. Jacobi Cap: 4.

26698. I.

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

JJ. WW. PANOWIE I DOBRODZIEIE.

Jstotna nadgroda za troski i prace
w odbywaniu Namieśtniczey Wła-
dzy podięte, komuż ieżeli się nie Wam
PP. Przechacni Prawem słuszności na-
leży? owszem co mówię? iuż ięć wła-
ścicielami iestecie.

Sprawiedliwość bowiem iuż od Was
w Prowincyi Wielkopolskięj w zupeł-
nęj swoięj nie naruszona Swiętości
czyniąc wszystkie Wasze Sądownicze
wyroki prawdziwey mądrości płodem;
a z dobroci Jch miłym Sumnienia na-
pełniając pokoiem wyniosła Was aż
do własności Niestworzonęj Jstoty i
całemu Narodowi Polskiemu w Osobach
Waszych powagę mądrego i sprawie-
dliwego okazała Monarchi.

Wczyliż więc słusznięj oddać powi-
nieniem Ręce? to Kazanie, (w którym
z mieysca Prawdy, w Błagalni Pana
Zastępów, o wielkości nadgrody Spra-
wiedliwych zapewniłem Sędziów:) ie-

żeli nie w Tych Ręce: Którzy już na
odebranie tak szacownej nadgrody,
wiecznotrwałej z całego Narodu
wdzięczności podpisem, trzymacie
Przywilej; jeżeli nie Wam: Którym
Wszechmocność nad Dziełem rozum-
nym Rak swoich udzieliła władzy. Ma-
dry i Sprawiedliwy Król Maiełtatu swe-
go zabezpieczył powagę Obywatele
Ojczyzny Fortun i życia bezpieczeń-
stwo złożyli.

Przyimij więc Najjasniejszy Trybu-
nale, tę odemnie koniecznie winną
Tobie Danię: wraz z uczynionym
Ci wnaygłębszym uszanowaniu, Wi-
taniem.

Pokrycie Przekacni Panowie Dusz
Waszych wielkością to wszystko: co-
kolwiek nieudolności mojej bydz po-
znacie utworem; a bez krytyki która
nayczystsze myśli z stopnia szacunku o-
balać zwykła, za godną Wspaniałości
Waszej przyimiecie Ofiarę. A gdy
przyszłość z tych to Apostolskich Wy-
razów, i nadgrode wielką, i wysoki
Charakter sprawiedliwego Sędziego

od

od Was zawłaszczony poznawszy;
przez Świętą zazdrość usiłując iść
Waszëj Sprawiedliwości torem. Wie-
kom z uwielbieniem Jmion Waszych
podawać będzie Wasze przykłady, pòty
ia nie przestane być.

Najiaśniejszego
Trybunału Koronnego
JJ. WW. PP. DD.

obowiązanym i nayıńszym sługą
X. B. J. Czaykowlki K. K. L.

JASNIE

JASNE WIELMOŻNI DEPUTACI

Najjaśniejszy Trybunał składający.

JW. JMc Xiądz MICHAŁ SOŁTYK Dziekan
Krakowski Kantor Koadjutor Gnieźnieński,
Trybunału Karonnego **PREZYDENT.**

JW. JMc Pan ADAM LASOCKI Kasztelan
Sochaczewski Orderu S. Stanisława
Kawaler, **MARSZAŁEK.**

Collegium Duchowne.

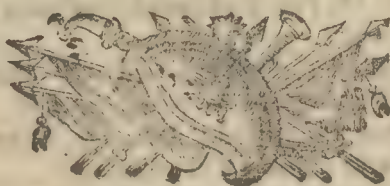
- z Kapituły Krakowskiej JW. JX. Leon Emil,**
Kosiński Opat Koadjutor Sieciechowski.
- z Kujawskiej JW. JX. Antoni Niewie-**
ściński Kano: i Surrogat Kujawski.
- z Poznań: JW. JX. Marcin Koturbski Ka-**
nonik Poznański.
- z Płockiej JW. JX. Michał Mdzewski Archi-**
dyakon Dobrzy:
- z Chełm: JW. JX. Józef Malczewski Kana-**
nik Chełmski.
- z Kijowskiej JW. JX. Tadeusz Czaykowski**
Kanonik Kijowski.
- z Kamienieckiej JW. JX. Marcin Radochów-**
ski Kanonik Kamieniecki.

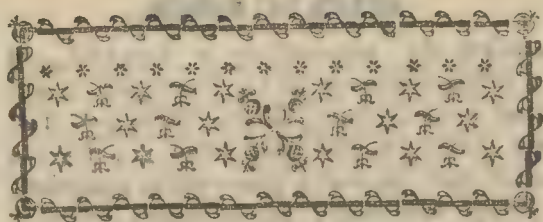
Collegium Świeckie.

- z Województwa Poznańskiego JW. JP.**
Nicef: Gorzeński Szambelan **JK. Mci.**
- z Woie- 13**

- z Woiewództwa Krakowskiego Mikołay
Rusocki Cześnik Krakowski.
 - z Woiewództwa Sandomirskiego JW. JP.
Jan Kanty Sołtyk Czesnik Sandomirski
 - z Woiewództwa Kaliskiego JW. JP. Woy-
ciech Grabowski.
 - z Woiewództwa Gnieźnickiego JW. JP.
Antóni Rudnicki.
 - z Woiewództwa Sieradz: JW. JP. Felix
Starczewski Kapitan Gwardyi Pieszey
Koron:
 - z Woiewództwa Łęczyckiego JW. JP. An-
toni Brochowski Szambelan JKMc.
 - z Wdztwa Brzesk: Kujaw. i Inowrocław:
JW JP. Jan Wodziński Podczaszy Kru-
świcki.
 - z Wdztwa Kijowskiego JW. JP. Józef Ry-
bicki Podczaszy Nowogrodzki
 - z Ziemi Dobrzyńskiej JW. JP. Adam Rut-
kowski Chorąży Michałowski.
 - z Wdztwa Ruskiego z Ziemi Chełm: JW JP.
Woyciech Poletyło Stolnik Chełmiki.
 - z Wdztwa Wołyńskiego JW. JP. Cyryak
Nowowieyski Staroście Bracławski.
 - z Wdztwa Podolskiego JW. JP. Kazmierz
Krasowski Komornik Ziemski Latycz:
 - z Wdztwa Lubelskiego JW. JP. Jakób Jani-
szowski Pisarz Ziemski Lubelski.
 - z Wdztwa Płockiego JW. JP. Tadeusz
Mdzewski Regent Grodzki Lubelski.
- z Xię-

- z Xięstwa Mazowieckiego z Ziemi Zakroczymskiej JW. JP. Józef Wołłowicz Szambelan JK Mci.
- z Ziemi Ciechanowskiej JW. JP. Alexander Młodzianowski Cześnik Prazmowski
- z Wdztwa Podlaskiego z Ziemi Drohickej JW. JP. Felix Troianowski.
- z Wdztwa Braclawskiego JW. JP. Franciszek Poletyło Podczaszy Winnicki.
- z Wdztwa Czerniechowskiego JW. JP. Adam Podhorski Szambel. JK. Mci.

Præbete Aures Vos, qui continetis multitudinem, quoniam a Domino data est potestas Vobis, & virtus ab Altissimo; Qui interrogabit opéra vestra, & cogitationes scrutabitur. Sapien: Cap. 6.

Słuchaycie w liczności zgromadzeni, oto Wam jest dana od BOGA władza, a moc od Nawiższego, który ściśle uczynki wasze i myśli dochodzić będzie.

Dilectus Deo & hominibus cujus memoria in Benedictione. est Eccl: 45.

Miły Bogu i Ludziom z Błogosławieństwem wspominają Junie lego.

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

NAYWYŻSZY W PRAWOWIERNYM KRÓ,

LEŚTWIE SĄDZIE.

Zust Potomności w sławie odbierać pochwały i wieczno trwały u Narodów a ieszcze z Błogosławieństwem zostawać pamięci; to nadgroda zasług i pracy równego pod słońcem nie znajduie szacunku;

cunku: ale niemiec ię w korzyści, aż w przód i u Stwórcy i u stworzenia pozyskać przychylność, to prawdziwéj Mądrości Dzieło, w istotnym siebie dopełnieniu choć tak szacowną przewyższa nadgodę.

Nie światowéj to Mądrości Tryumf, umieć się razem i Bogu i Ludziom podobać; wielkiey tu przezorności potrzeba, aby zyskując u stworzenia miłość, w nienawiści u nie stworzonéy nie zostać Istoty: na ofobliwszém to roztropności zależy, aby ściągając na siebie iedynowładnéj mocy łaskawe względy, ludzkiego nie zaiątrzyć Serca.

Bóg i Świat są to dway Panowie, którym razem służyć, a còż dopiero podobać się Ewangelia nie podobieństwo przyznaie *non potestis servire Deo & mammonæ.*

BOG istota Istot a Istota najsświętsza niema w upodobaniu, tylko niekłażone Sumnienia, ludzie zaś chołodownikom swych względów, miłości upominek w nadgodzie oddawać zwykli: i to ieszcze niżeli obowiązek przychylności zaciągają, wprzód choćby też z skazą sumnienia i z ufzczerbkiem sprawiedliwości uskutecznić swoje domagaia się zamyśli.

J iakimże więc sposobem podobaiąc się Bogu i ludziom nie smiertelną pozyskać u Przy-

u Przyszłości z Błogosławieństwem pamięć!
kiedy Nauczyciel Narodów Apostół Paweł,
nie podobną osądził rzecz; te w zadziwie-
niu powtarzając słowa: *si hominibus place-
rem, servus Dei non essem* (a) Toż samo po-
twierdza Apostół Jakób. *Quicumq; voluerit
amicus esse saeculi hujus, inimicus Dei constitui-
tur.* (b)

A jeżeli PP. innym w kolei niższości
umieszczonym Mężom, nie mającym w
swych rękach sprawiedliwości styru, tru-
dność w pozyskaniu dwóch ferc upodoba-
nia zdaie się; o iakże Wam JW. MM. PP.
(: Którym ja dziś Jmieniem Kościoła i Re-
ligii z prawdziwym uszanowaniem Powi-
tanie czynię :) mądrość odziedziczyć na-
leży, aby z udziału mocy Naywyższyć
rozładując ludzkich Synów czynności,
bez nie nawiści u Boga, potrafiliście bydz
ukochanemi od ludzi; i na słodkie z Bło-
gosławieństwem Jmion swoich u potomno-
ści założyć wspomnienie.

Te siły przewyższającą zważając tru-
dność Mędrzec Pański do zakochania się
w prawdziwój mądrości wszystkich Sę-
dziów zachęca. *Deligite lumen sapientiae om-
nes qui praestis Populis* (c)

Ta

(a) ad Gall: Cap: 1. (b) Epist: S. Jac: Apost:
Cap. 4. (c) Sap: Cap: 4

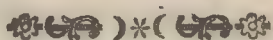
Ta mądrość zalecona od Mędrca Pańskiego, musi być P. P. Waszych wspólniatych Dusz właścicielką, musi Was, ani na jeden moment, sadowniczy nie odstępować świątyni; kiedy w Prowincyi Wielkopolskiej wykonywając najwyższą sądzenia władzę, nie tracąc łaski u Sędziego Sędziów, Obywatelów tamężnych posiedlisce serca, znać zeście sprawiedliwi; bo sprawiedliwość w swęy zachowan: świętości, Namiestniczą władzą ozdobionych Mężów, Bogu razem i ludziom, miłemi czyni. Otóż to jest iedyny sposób, przez który można i Bogu i ludziom się podobać, otóż to jest rzetelna zasługa wiekopomne wspomnienie od potomności odbierająca w nadgrodzie. Powtarzam raz jeszcze, otóż to tylko sam sprawiedliwy Sędzia iedna sobie i u Boga i u ludzi miłość. *Dilectus Deo & hominibus* otóż to tylko, dla czynienia sprawiedliwości z wiekiem nie ustaie Sędziego w pamięci Jmie. *cujus memoria in Benedictione est.*

Sędziowie najwyżsi, Sędziowie sprawiedliwi, wtęy tu zgromadzeni Świątyni. Panowie wybrani ku czynieniu sprawiedliwości i Sądu, mocne Narodu twierdze; którym wierności mądry Monarcha zlecił swą Powagę i Władzę, w których ręce Oyczyna

czyzna złożyła swoją spokojność i szczęście, w których cnocie zabezpieczył Naród swoją nadzieję i całość, w których nieskażonym sumnieniu zamkneli Obywatele fortunę, sławę i całość swojego życia. O! iakożście dla czynienia sprawiedliwości przed Maieństwem Najsławniejszego Pana, przed Tronem Najjaśniejszego KRÓLA, i w Sercach Obywatelów szacowni?

Łożycie na utrzymanie Maieństwa Pówagi, na usłudze swych Braci, majątek i zdrowie, prawda są to Rzeczy szacowne: ale umi ich łowicie sprawiedliwość nadgradzać, potrafi się sprawiedliwość z tak mnogich wypłacić Wam zaciągów, ma ona w swym skarbie równającą się waszym zasługom nadgrode, czyńcież iakoście zwykli Sprawiedliwość.

Ja zaś, abym Wam wszystkie z najwyższym Urzędowaniem ściśle związane mozoły, nakłady i trudy, młem i słodkiemi uczynił; o nadgrodzie Sprawiedliwości przedtym Najjaśniejszym Narodem mówić umyśliłem; gdzie Prawa ziąją, prawda załada, a sprawiedliwość najsławniejsze daie wyroki. Stańcież PP. w uwadze, ia zaczynam o wielkości nadgrody sprawiedliwych, iakimi Wy jesteście, zapewniać Sędziów, a o nadgrodzie, którą się

się sama Sprawiedliwość wypłaca, otóż mówię: słuchajcież proszę.

Imo Sprawiedliwość w całej swęj zachowana Świętości Osobę Sędziego aż do własności wynosi Wszechmocnego Boga. Otóż to w tym Punkcie wyfoki Charakter nadgroda; a cóż nad tę droższego nadgrode? *Dilectus Deo.*

zdo Sprawiedliwość w całej swęj zachowana świętości Osobę Sędziego wynosi aż do powagi sprawiedliwego Króla. Otóż w tym Punkcie naywyższy honor nadgroda a coż nad tę nadgrode pożądańszego? *Dilectus & hominibus ejus memoria in Benedictione est.*

Sędzia Sprawiedliwy uwielbia moc i Muestat Naywszechmocniejszego Króla Królów.

Sędzia sprawiedliwy ozdabia powagę i Tron najlepszego Króla z Królów; a któż być sprawiedliwym nie zechce?

Sędzia nie sprawiedliwy chańbi wielmożność Boga, upodla powagę Monarchy, a któż sobie nie sprawiedliwości nie zbrzydzi?

Otóż to Zbiór dwóch Prawd, z których wy sprawiedliwi Sędziowie, powiększycie gustu i smaku do naywiększych prac, i trudów z sądowniczey nie odstępnych władzy; a gwałciciele Prawa nie-sprawiedliwość

wość obmierzą sobie. Pozwólcież więc PP. bez utęsknienia łaskawego w słuchaniu Ucha, bo tu idzie o uwielbienie mocy Boga Wam udzielonę, o uszanowanie Powagi Króla Wam powierzonę, o zaszczyt i honor Wam Sprawiedliwym powinny.

O! Sprawiedliwości wieczna czuwająca nad Temi co nas sądzą, oświeć Jch swoim Boskim światłem, Oni to są Ludźmi, a najczęściej błąd od Człowieka pochodzi; będzie to Twoię wywyższeniem mocy i powiększeniem chwały.

CZĘŚC PIERWSZA.

TChnienie Ust Wszechmocnych utworzywszy na podobieństwo swoje nieśmiertelną w Człowieku Duszę, wypiętnował na iey siłach doskonałości swoich Obraz; z udziałem mu utworniczey do różnych wynalazków władzy, powiększając szacunek rozumowi ludzkiemu, a społeczeństwem Obywatelskim przynoszącę pożytek.

Dobroć to Opatrzności żadnemi nie poprzedzona zasługami utwarza nie których ludzi w domach Szlachetnych, wynosi ich nad ludzkie przyrodzenie, wyłącza z podlego-

podłego gminu, składa w ręce ich zwierzchność i władzę nad ludźmi z iednëy ulepienemi gliny; tym sposobem z Dziełem Rąk swoich dzielić się zdaje własnościami Boskimi, a to nayznakomitszymi.

W tym to względzie unieść ończonëy Dobroci widzę ja Was PP. z Wami podzieliła się Wszechmocność z swoją nad rozumnym stworzeniem Zwierzchnością, iako zaświadcza Mędrzec Jego *Per me Principes imperant & Potentes decernunt iustitiam* (d) Nie ma żadnëy na Ziemi władzy tylko od Boga *nulla potestas nisi a Deo* (e) nie ludzki więc ale Boski na sobie piastujecie Urząd *non hominis exercetis iudicium sed Domini* (f)

Zastępnąc więc miejsce na ziemi samego Boga, mając udzielną moc do ukarania albo uniewinnienia rozumne stworzenie, nie po luzku ale przykładem Boga wykonywać zlecenie Rangi Boskiey należy.

Wszechmocności Boga naywyższą nad Światem władzę mądrość powoduje, a mówiąc po ludzku wewnętrzne przekonanie o dobroci władania, Serce nie stworzone miłym ukontentowaniem napęlnia. *vidit Deus cuncta qua fecerat & erant valde bona* (g)

otóż

(d) Prov: Cap: 8. (e) ad Rom Cap: 13.

(f) Paral: Cap: 19. (g) Gen: Cap: 1.

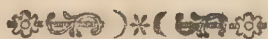
otóż to są Doskonałości Boskie które Namieśtniczą powinni kierować władzą, otóż to są własności Wszechmocnego które Sprawiedliwość w nadgodę sprawiedliwym oddaie Sędziom. Mądrość prawdziwą to pierwsza doskonałość; wewnętrzny pokój sumnienia to druga; obydwie wynoszą aż do własności Naywyższego, uważmyż ich z pilnością.

Amo W odludnym ukryć się zakęcie i tylko być stróżem własnego Serca, a zapomnieć Ojczyzny Kraiu i Obywatelskiej społeczności; jest to Cnota: ale iako słabe mająca na obalenie siebie i szturmy, tak mnię do oralenia siebie potrzebuie mądrości. Lecz zostawać w pośród świata, a jeszcze na wysokim godności Stopniu, mieć w swoich rękach ulczęśliwienia lub zagubienia Losy, a przecie przy tylu filnych barzach, wysokość Dostoieństwa otaczających, sprawiedliwość wolną od zdrady, i obowiązki dobrego zachować Sędziego; to wysoka Cnota: w całości swoięy przez samą tylko prawdziwą mądrość to jest Boską zachowana być może a ta Mądrość z Sprawiedliwości wypływa.

Otaką to Mądrość najmędrzy z Królów, do Rządzenia i Sądu dopraszał się Salamon, *dabis ergo servo Tuo cor docile, ut*

B

popu²

populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum, & malum (h)

Tak jest PP. Mądrość prawdziwa, powinna zawsze być na czuynęj Serca sędziowskiego straży, żadnę do niego namiętności (których porywczosć zna każdy iak trudno pod rządem utrzymać Rozumu) nie dopuścić powinna.

Zareczcie tę prawdę co powiem sami; czyliż przynajmniey na ten moment Namieśtniczą Powagą ozdobiony Człowiek, kiedy na Sędziowskiey zsiada Stolicy przeistacza Naturę Człowieka, czyliż przynajmniey w ten czas wolny jest od burzliwych nawalnic, usiłujących mu styr sprawiedliwości pomieszać, bynajmniey: Przychylnosć wrodzona, nie idąca z sądownęj Jzby, na ustęp, w Krwi związku zostającym sprzyiać doradza: Miłosć Przyziacielska nie wygasła w Sędziego Sercu, Przyziaciół Sprawę broni, wzgląd na zacnosć i możnosć nie odstępny Sędziego Towarzysz za możnemi Sędziowską kieruje rękę, chęć z bogacenia się i blask złota, nawet przed Sędziego wzrokiem, roztaczający swój promień, przedaynosć Sprawiedliwości małym występkiem sądzi, na koniec wrzą-

ca

(h) III. Regum Cap: 5.

ca Krew w żyłach iako Człowieka za po-
wabnemi wdziękami kreskować każe:
owo zgoła Sędzia każdy z-wsząd mo-
cnymi otoczony na Sprawiedliwość namię-
tnościami, iakimże ich proszę zwycięży
orężem? pewnie bojaźnią kary? to iak
nauczoią dziflaj mędrkowie, hamulec
Dusz nieczemnych nie umiejących zara-
dzić sobie; pewnie nadzieją nadgrody! to
mówią: ponęta dla tych, którym na innych
ulzczęśliwienia zbywa sposobach; tomoże
miłością Cnoty i sławy, lecz to słowo podług
nas wszystkich jest próżnym brzmieniem,
ieżeli się Cnota z Sprawiedliwością nie łą-
czy. I cóż więc w tak silnych utarcz-
kach obroni od zelżenia Namieślniczey
Powagi? Oto prawdziwa to jest Boska a
nie światowa Mądrość, a tę Mądrość w
Sędzięgo rozumie, sprawiedliwość utwa-
rza, tym to tylko mieczem pokonać mo-
żna wszystkie podęyscia i zdrady.

Niech bowiem w tych silnych natar-
czywościach niewypuszcza z swęy ręki
Sprawiedliwości styru, aż zaraz Mędrość
prawdziwa napęlnia iego wspaniałą Duszę,
z któręy natchnienia, unosi się nadwszyst-
kie poziome Rzeczy, rozeznaje złe od do-
brego podnosi swóy wyrok aż do Sadu
Boga, zdania iego wysokie, żądania rostro-

pne zmysły rozumowi posłuszne, nie ma ani granic ani momentów ani sposobów któreby mu sprawiedliwość ścieśniały.

O iak to cudnie Sprawiedliwość wynosi Sędziego aż do własności Boga wyzuwa Człowieka, z Człowieka i wszystkie namiętności w Sercu jego wygubia.

Nie czyni Sprawiedliwy Sędzia za radą prawdziwéy Mądrości w Sądzie swoim różnicy między ubogim i możnym przykładem sobie postępie Boga *non est apud Dominum Deum Nostrum iniquitas nec acceptio Personarum quoniam magnum & pusillum spse fecit* (i)

Nie lęka się zemsty od winowayców za ukaranie ich zbrodni a to z prawdziwéy Mądrości powodu *Nolite timere eos qui occidunt corpus* (k)

Związek Krwi nie potrafi sprawiedliwego Sędziego za swoją nie sprawiedliwą nakłonić stronę, a nawet choćby tych co mu dali życie, jeżeli winni, sprawiedliwie rozsądza Sprawę: bo go prawdziwa napomina Mądrość *Cognoscere Personam in iudicio non est bonum* (l)

Anni przychylność zadawnionéy i pożyteczney nadal Przyjaźni, ułagodzić w spra-

(i) 2. Paral: Cap: 19. (k) Matt: c. 10. v. 28.

(l) Proverb: c. 24. v. 23.

Iprawiedliwym ukaraniu potrafi zdanie
iego; bo go prawdziwa zapewnia Mądrość:
Armicitia hujus mundi inimica est Dei (t)

Niech nie przyiażny nawet Sędziemu
Człowiek, u iego Sądu Obrony i wsparcia
szuka, szczerze go przez swój wyrok o-
swobadza z ucisków, a to z nauki prawdzi-
wéy mądrości: *Deligite inimicos vestros &
benefacite his qui oderunt vos. (m)*

Smieie się z pochwał, równie iako z po-
gard; lzy płynące z ócz ukrzywdzonéy Sié-
roty, nad błaski przenosi złota, nie po-
waża innych darów i upominków prócz
wielkości Duszy, bo mu prawdziwa zaka-
zuie Mądrość: *Nec accipietis Personam, nec
munera quia munera excecant oculos sapientum,
mutant, verba justorum. (n)* i na drugim prze-
strzega mieyscu. *Nichil proderunt thesauri
impietatis Justitia vero liberabit a morte (o)*
i znowu radzi *Melius est bonum nomen quam
multa Divitia (p)*

A choć się w sprawiedliwym Sędziu oży-
wione częstokroć przez Pleć podchlebną,
nie potrzebnie na usidlenie sprawiedliwo-
ści po Sądownikach uwilaającą się, namiętno-
ści poczynając wzmacać, wszakże otrzymać
w tym

(t) Epi: S. Jaco: Apost: Cap: 4. (m) Mat: 7.

(n) Deut: Cap: 16. (o) Prov: Cap: 10.

(p) Prov: Cap: 22.

ie ma
sobów

ynosi
yżewa
amie-

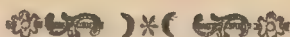
a radą
m ró-
zykła-
d Do-
ceptio
n spse

ów za
ziwéy
os qui

iwego
nakło-
u dali
rozszą-
omina
io non

i po-
zić w
pra-

. 28.

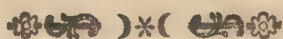
w tym punkcie zwycięstwo, podeptać zdra-
dne powaby, przenieść sprawiedliwość nad
piękność, potrzeba nie ludzkiej ale Bo-
skiej użyć Mądrości, z takową mądrością
Sprawiedliwość pospiesza przed serce Sę-
dziego, i tam go napomina *Mortificate mem-
bra vestra (q)* i żwawie ostrzega, *Ne atten-
das fallacie Mulieris sagena corejus qui placet
Deo effugiat illum (r)* *Venenum aspidum sub
labiis eorum. (s)*

Na koniec nad każdym wyrokiem i
zdaniem z pilną Uwagą zastanawia swój
rozum z ust jego nie wynidzie, tylko rze-
telna prawda, a to za radą prawdziwéj mą-
drości. *Ante omnia opera verbum verax præce-
dat te, & ante omnem actum consilium stabile (t)*

Cieszcież się uciemiężeni, wykrzykuy-
cie wesoło pokrzywdzeni, otrzyi wydzie-
dziczona nieśluszenie z Dóbr swoich biedna
Sieroto łzami zalane powieki, wnet po-
wrócisz do swego majątku, bo oto docze-
kałaś się Trybunału takiego, gdzie przed
Krzyżem, znakiem Naywyższej mocy,
pierzchaiają względy i przemoc, a przed bla-
skim władalnéj Łaski nikczemnieie Złoto,
oraz w całej Sądowni, Sprawiedliwość wy-
roki pisze, a prawdziwa miarkuje ich mą-
drość

(q) ad Colas: c. 3. v. 5. (r) Proverb: c. 5. v. 2.

(s) Psal: 139. v. 4. (t) Eccl: c. 37. v. 20.

drość: *Ego sapientia habito in Consilio, & eruditus intersum cogitationibus (u)*

O! Sprawiedliwości Święta, ty tylko sama utwarzając mądrość w Sędziach prawdziwie Boską, wynosisz Ich aż do własności Boga, ty ich aż do świętyni Przedwiecznego zbliżasz.

Tak jest PP. Wy piasłując Namieśtniczą na Ziemi Boga władzę jesteście Ziemskimi Bogami *Vos Dii estis & Filii excelsi. (w)*

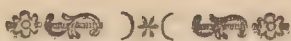
Was to Wszechmocność jako niegdyś Moyżesza nad Egiptem, uczyniła nad Ludem swoim Bogami *constituo te Deum Fa-raonis (x)* Sprawiedliwość więc w swojej zachować Powinniście świętości, nie ludzki bowiem ale Boski Sąd wypełniacie na Ziemi *Quia Dei Judicium est (y)*

Sprawiedliwość za ocalenie siebie prawdziwą bo Boską ozdabia Sędziów Mądrością o co to za wysoki Charakter w nadgrodzie Sprawiedliwość z Dobroci Dzieł słodkim sumnienie napełnia pokojem, o co to za szczęśliwość w nadgrodzie, to drugi dowód pierwszy odemnie założony Prawdy.

zdo BOG stwarzając Człowieka, zapisał Prawo swoje w sercu jego i ten zapis czuć się daie

(u) Sapient: Cap: 12. (w) Psal: 18. v. 6.

(x) Exod: c. 7. v. 1. (y) de ut: Cap: 1.

się daie przez spokoyność albo przez zgryzoty wewnętrzne;

Człowiek z udziału Opatrzności, będąc na ziemi wykonywaczem Naywyższego, władzy, dopiero w ten czas prawdziwie zdaie się wypełniać urzędowania swego powagę, kiedy na podobieństwo Boga, z dobroci Rządu i świętości władania słodki w sumnieniu uczuie pokóy *Vidit Deus quæ fecerunt & erant valde bona.*

Ten zaś Pokóy sama tylko Sprawiedliwość utwarza, i nie użycza go tylko sprawiedliwemu Sędziemu.

Sędzia bowiem pełniący ściśle Prawa Natury i Wiary, oraz Prawa Oczyste, kiedy własne pisze mu świadectwo serce, pochwalające czynności lego, ani można dóysć myślą iakiey pod ten czas w głębi sumnienia kosztuje słodczy.

Zaręczcie tę Prawdę sprawiedliwi Sędziowie w téy tu Zgromadzeni Swiątyni, iako nawet w mnogich za sprawiedliwość uciskach, tym milsza Serce wasze otacza pociecha, im żywsze i filnieysze ^{na} sumnienie Wasze pociski zwyciężyliście zupełnie.

Czyli bowiem sprawiedliwy Sędzia zaradzi się rozumu, o co tu za pocieha dla niego, że widzi wolne w sobie od zdrady sumnienie, i niewinne od nadwreżenia

1. Gen; Cap: 1,

tych

tych Praw, które dopełniać jest iego obowiązkiem Urzędu.

Czyli wezmie przed Oczy Historią Wieków o co tu dla niego za radość, kiedy postrzeże się bydź w rzędzie tych najsławniejszych Sędziów którzy znaleźli Cenę w rozumie, a szacunek w ludzkości, tą zaś spokojnością dłoższą nad życie napawa sprawiedliwość Sędziego serce, prowadzi go do zdań przy świetle wszelkiej Prawdy godziny nawet sądowniczym przez Prawo wyznaczone zabawom które się letkim Duszom przykre i uciążliwe zdają, dla uszczęśliwienia współbraci młemi sobie czyni, tą upoiony wdzięcznego pokoju słodzącą, wczesne sądzenia naznacza Godziny, owżem nakształt Jozuego kochającego swój Naród radby cofnąć Słońca przedłużyć Dnia dla przyspieszenia uciśnionemu Sprawiedliwości, często z pełności wewnętrznego pokoju wytryska na Twarzy iego radosny Promień *Facies animi conscientia est*, a widząc drogą z czynienia sprawiedliwości spokojność załwie tych nieczemnych lesteŧw co się w Sprawiedliwości niłą próznego daią uwodzić dymu.

Syp przed takowym Sędzią mnogość i obfitość Pieniedzy, zaprzyŧęgaj mu względną na zawsze Przyjaźń, roztaczay przed
iego

iego czystą zrzenicą, naysławnieysze
wdzięki, on spokoynosc i miłe ukonten-
towanie Sumnienia nad te nikczemności
fzaciąg, depcze nogami po wszystkich po-
dęysciach.

Nie zna takiego pokoju znikczemniona
przez nie sprawiedliwość Dusza, wzdycha
do spoczynku ustawnie, ale darmo natęża
wzruszenia swoje, zawsze udreczenie i
zgryzoty cierpi. O! co tu za rozpacz nie-
sprawiedliwego Serca widząc ze ci co przez
obietnicę względów i Łalki splamili Spra-
wiedliwości powagę, teraz odstępn, ina-
czey go nie mianują tylko gwałcicielem
Boskiego i Narodu Prawa. O! iak się ze-
wnętrznym udreczeniem wstydz, że dla
względu i przemocy i dla wyniesienia swe-
go Którego nie dostąpił, czołgał się przed
Ludźmi naygodnieyszymi pogardy.

Sumnienie nie sprawiedliwe, pełne jest
zawsze przenikającego wzdychania, Płacz
Sięrot, ięki pokrzywdzonych, narzeka-
nia nie sprawiedliwie osądzonych, we dnie
i w nocy iako brzmienie Trąb ogromnych
szumią w uszach iego, zdięraią sen z oczu,
i na moment nie dozwalają spoczynku,
trwoga wewnętrzna dreczy bez ustanku
sumnienie, obrazy nayokropnieysze, ota-

czają

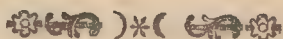
ożaią rozpaczające serce. Czyli wspomni na Boga? o iakież go nie przeraża boiaźń ze udzieloną sobie moc Naywyższego zchańbił, czyli wspomni na sprawiedliwego Monarchę, znowu się lęka i trwoży, że Jego w swoiey Osobie Powagę Maiestatu spodlił, czyli rzuci okiem na współ Obywatelów, niešťczęśny płonie wśtydem, że w szacunku Jeh utracił dobrego Sędziego zaszczyt.

O wielki i sprawiedliwy Boże iakże się mscisz obelgi swoiey Powagi, surowy ukarania na nie sprawiedliwych ieszcze za życia zsyłasz wyrok. *judicium durissimum his qui praesunt fiet Potentes potenter patientur tormenta.* (z)

Sędzia zaś Sprawiedliwy nie doznaie tych niešťczęśliwych udřeceń, cieszy się więcey niż Skarbami pokojem sumnienia, czytając wśwoich wyrokach zawżse Prawdę, miarkując się codziennie z czynności swoich, a wszędy w nich upatrując dobroć, i rzetelność o iak miły, o iak słodki czuie na ten czas pokóy skracam słowa sumnienie sprawiedliwego Sędziego iest Świątynią i Ratem, gdzie Bóg z prawdziwym przemieszkiwać lubi pokojem *Benedictio Domini super Caput iusti* (aa)

O co

(z) Sapien: Cap: 6. (aa) Prov: Cap: 10.

O co to za wielkość sprawiedliwéy Duszy, która nasycona wewnętrznym pokojem, unosi się aż do Tronu Boga, gardzi temi błyskotkami, które sprawiedliwość zaciemniać zwykły, a poznawszy wielkość udzielonéy od Naywyższego Pana mocy, spokojnie odzywa się do Serca i mówi: Niech mię otaczają złośliwych szemrania, niech bią na mnie chciwe zemsty pociski, sumnienie moje żadnym nieskażone obłudem, więcéy we mnie rodzi słodczy, niżeli zawziętość i nienawiść goryczy.

Głos to jest Duszy, miłym od Sprawiedliwości upoiony pokojem, niech zniknie ta Przyjaźń, któraby uszczupliła sprawiedliwości szacunku, niech zginie ten majątek i godność, którey osiągnięcie skrzywdziłoby Urzędu mego Powagę, za nic poczytuję przyrzeczenia Łaski i względów, skoro mię sumnienie przeświadcza, że nie złamał Przyśięgi, i nie podpadł zepsuciu. O co za pociecha przewyższająca wszystkie obietnice i względy, ogarnie serce moje, przeświadczające mię że przed Sądem Wszechmocnego Pana, przed Tronem sprawiedliwego Króla, zaniosę nie skażonność Duszy, więcéy na ten czas odbiorę słodczy, inż gdybym przez nie sprawiedliwość,

podniósł Fortunę moją, na obalinach cudzey, z zakąłą moiego sumnienia.

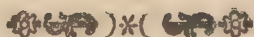
O co tu za Radość dla każdego Sędziego kiedy Świętym Pawłem przed całym Narodem poszczycić się może: *Neminem læsi. mus neminem corruptus neminem circumveni-* mus. (bb)

O co za miłe i słodkie ukontentowanie kiedy z tymże Apostołem śmieje zaświadczyć się może *Aurum & vestem nullius concupivi.* (cc)

O co za droga pociecha dla was sprawiedliwi Sędziowie kiedy po zakończeniu nawet Namieśtniczey władzy nie słysząc złe osądzonych przekleństwa spokojnie pożywać nabytego majątku będziecie, tłum osądzonych nie zatamuje wam przeyscia narzekania, ięki, nie naprzykrzając się Uszom waszym pozwalą powiekom snu spokojnego w ten czas, kiedy się niesprawiedliwy troszcze o lęka i trwoży.

Takieś PP. Śmierć nawet sama Wam Sprawiedliwym Sędziom wewnętrznego nie pomiesza pokoju, bo kto nic sobie zarzucić nie może, bać się nie powinien i śmierci.

O Sędziowie Narodu mnie słuchający
Których Serce takowych kolztowało słodczy,

dyczy, przyznajcie proszę, czyż nieszacowniejsza była Wam radość Waszego Sumnienia, z otrzymanego nad namiętnościami zwycięstwa, niż gdybyście podłą uwiedzeni pałłą, spodlili Namieśtniczą władzę przestępnym Prawa złamaniem

O Sędziowie Sprawiedliwi w tęg tu zgromadzeni świątyni o iakże Was Sprawiedliwość wywyższa i prawie z Aniołami równa. *Minorasti eum paulo minus ab Angelis gloria & honore coronasti eum (dd)* O Sędziowie iakże Was Sprawiedliwość Błogosławionemi czyni *Beati qui custodiunt iudicium & faciunt iustitiam. (ee)*

Sprawiedliwość w swęg zachowana świątości utwarza w Was prawdziwą to jest Boską Mądrość, *Diligite lumen sapientię omnes qui pręestis populis.* Napęlnia Sumnienie Wasze nad samo życie miłszym pokojem, *Sacrificate sacrificium iustitię & sperate in Domino (ff)* a tym sposobem wynosi Was aż do własności Wszechmocnego Boga o co to za wysoki Charakter w nadgrodzie któż więc bydg sprawiedliwym nie zechce.

Sprawiedliwość w całęg swęg zachowana świątości, Osobę Sędzięgo wynosi aż do

(dd) Psal: (ee) Psal: 105. (ff) Psal 4.

do P
za w
myż
tęlk

W

lowa
nia,
zylk
tych
Pow
N

Kró
boda
w te
ieft
Oby
Poln
wyft
T

Serc
Nam
wac

do Powagi sprawiedliwego Króla o cóż to
za wyfoki Chonor w nadgrodzie. Pomów-
myż o nim w drugim iuz króciéy bez u-
tęskienia Punkcie.

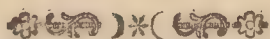
CZĘŚC DRUGA.

WSzytłkich Narodów Monarchowie
przeświadczeni o trudnościach Kró-
lowania, wszelkiego nie zaniedbają stara-
nia, o uszczęśliwienie Oycyzny, i o po-
zylkanie ułwych Poddanych miłości, w
tych to krótkich Słowach zawiera się cała
Powaga Panujących.

Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST
KRÓL z Królów naylepszy szczęśliwie nam
bodayby w liczne Lat Dzieśiatki panujący,
w ten czas tylko zdaie się królować kiedy
jest uszczęśliwieniem Narodu i Króluie nad
Obywatelów Sercami. otóż to cała Powaga
Polkiego z Mądrości i Sprawiedliwości
wystawionego Tronu.

Tę więc Nayiaśniejszego Powagę, i tę
Serca dobroczynnego uśilność zaszczyceń
Namiestniczą Władzą Mężowie utrzymo-
wać wcaley swéy powinni łwietności, to

iest:

jest: wyfokość ich Rangi i do uszczęśliwienia Oycyzny, i do pozyskania u współ Obywatelów miłości, zmierzać powinna Mówmyż o tych Powinnościach z uwagą tę nam stwierdzą drugą Prawdę, z tym zapewnieniem ze sama tylko w Sędziach sprawiedliwość te Powinności ulkutecznieć potrafi. Sprawiedliwość uszczęśliwia Narody, sprawiedliwość jedna i zylkuie uspołeczności miłość, pierwszym sposobem wypełnia obowiązek Tronu, drugim Tron i Maiestat utwierdza, za pierwszą dzielność zarabia na wielki szacunek i względy u dobrego Króla, za drugą od współ Obywatelów odbiera uwielbienie z wdzięcznością, otóż to nadgroda Sprawiedliwości czyliż mała? czyli nie szacowna? uważmyż ją po Stopniach.

Amo Przymiot to dobrego Obywatela, starać się skrzętnie o uszczęśliwienie Oycyzny, rozum sam wpaia w nas smak pierwszeństwa ku temu mieyscu które naszą Kolébką było. Wiara i Cnota woła na nas, abyśmy wszelką do Narodu sprowadzali pomyślność, ta zaś pomyślność i uszczęśliwienie Narodu, iakoby z źródła sprawiedliwości wypływa.

Niech płyną Morzem nayobfitsze do Kraiu Bogaćstwa, niech Ziemia w głębi swych
wne-

wnetr
niech
fzaco
jowy
Rzem
zniw
niec
rodu
Oycz
powa
Obyv
Oycz
nie p
cza v
iezel
winn
iu i
tach
nie
ko d
kom
znoś
ków
moż
iem,
życi
Król
spra

wewnętrzności naydroższe kruszce rodzi,
niech się błyszczą po Polach i Rzekach
szacowne kamienie, niech Chandel Kra-
jowy stokrotny zyskuje zarobek, niech
Rzemiosła obfitą zbierają korzyść, niech
zniwo żyzne układa kłosa, niech na ko-
niec miliony Wóysk strzegą Granic Na-
rodu, te okazałości nie uszczęśliwią
Ojczyzny, te szacowności nie powiększą
powagi Monarsze, te zyzności nie ubogacą
Obywatelów, te szyki Woyfk nie ocalą
Ojczyzny, ieżeli sprawiedliwość na Tro-
nie panować nie będzie, ieżeli Namieśtni-
cza władza uchybia Sprawiedliwości Celn,
ieżeli przemoc w Sądowniach a nie Nie-
winnosć wygrywa, w którym bowiem Kra-
iu i Narodzie Sprawiedliwość w Magistra-
tach wyższych i niższych pierwszeństwa
nie ma, tam Bogaćwa nie będą użyte tyl-
ko do nasycenia chciwości i obrzydłego śa-
komstwa, Skarby ziemi dla zbytku, ży-
zności dla rokoszy, Woyfka dla rabun-
ków i buntu tam cudzy majątek staie się
możnego żerem, Krew niewinnego napo-
iem, nikt bezpiecznym ani wmaiatku ani w
życiu zostanie. Tym czasem wspaniałe
Królestwo, Kray i Naród wnet się dla nie
sprawiedliwości w łotrowską zamieni iaski-

nie *sine iustitia quid sunt Regna nisi magna
latrocinia.*

Tak jest PP. Sprawiedliwość tylko sama
ufzczęśliwia Narody, ubogaca Ojczyznę,
skarby rozmnaża krajowe *iustitia elevat
gentem* (gg) Sprawiedliwość buduje i wy-
nosi Miasta, utrzymuje bezpieczeństwo,
broni zbytku wyniszcza wszelkie zbrodnie.
Benedictione iustorum exaltabitur Civitas. (hh)

Prawa choćby najlepsze nie są nie
zniosą same grzechów, nie poskromią gwał-
townika, nie utrzymają złoczyńcy, nie
powrócą same ukrzywdzonemu własności,
nie ułagodzą serc zawaśnionych. Sędzia
sprawiedliwy broniąc powagi Prawa, ka-
rząc występki i zbrodnie, wyzwalając od
przemocy uboższych, godząc nawzajem
rozjątrzone umysły, tym sposobem za-
szczepiając współeczności spokojność staie
się ufzczęśliwieniem Narodu i jest twier-
dzą Tronu *iustitia firmatur solium* (i) Spra-
wiedliwość wszystkie zdrożności wynisz-
cza w Kraju, nie wzruszoną Stolicę Mo-
narchów jest twierdzą *iudicium & iustitia
correctio sedis ejus* (kk)

Sprawiedliwość utrzymuje w karności
Pod-

(gg) Prov: Cap: 1. (hh) Pro: Cap: 1.

(i) Sap: Cap: 6. (kk) Psal:

Poddannosc, rozpędza oburzającą się przeciw Państwu zachwałosc, w bożasni i posłuszeństwie Lud utrzymuje, a to wszystko nie jest ze szczęśliwieniem Narodu. *Auduit Populus quod iudicasset Rex & inuenerunt videntes Sapientiam ejus (ll)*

Tę szczęśliwosc Narodu wypływającą z sprawiedliwosci, dobrze przenikając Król Dawid podnosząc ferce Królewskie do Króla Królów, o Sąd i sprawiedliwosc dla siebie i dla swego dopraszał się Następcy. *Dus iudicium Tuum Regi da, & iustitiam Filio Regis (ll)*

Tak jest P. P. cała Powaga i Chonor wielkich Królów z takich Liczby Najjaśniejszy STANISŁAW AUGUST Pan Nasz Miłościwy za którego Dni dopiero w prawdziwym świetle ukazała się Jutrzenka sprawiedliwosci na Horyzoncie Polskiego Narodu *Orictur in Diebus ejus iustitia & abundantia paus (mm)* Cała mówię Powaga Sprawiedliwego KRÓLA z Sprawiedliwosci swój zaszczyt i szacunek bierze *Honor Regis iudicium diligit (nn)*

Najjaśniejszy Panie! na którego Sądach ludzkość zasiada lecz Przestępca Prawa odbi-

C₂

bię-

(ll) Reg. l. 5 c. 3. Psal. 71 (mm) Psal. 98 (nn) Psal.

bięra karę który żądasz aby wszystkie Magistraty za Ciel sprawiedliwość miały, o gdyby głos mój mógł się precisnąć do Twęgo Tronu mówilbym ; Cziesz się Sprawiedliwy i najlepszy KROLU ; bo oto na terazniejszy Trybunał wybrałeś Sprawiedliwości Ministrów, powierzyłeś swojej Powagi i władzy takowym Mężom ; którzy stosując się do Twęgo przykładu wszystkie Zdania prawdziwą Mądrością miarkując, a przekonaniem Sumnienia stwierdzając dodaia Koronie Twojej iasności, ukazuią w Narodzie moc i Powagę Twoia i aż za Granice Swiata rozsyłaią pogłoskę Chwały Imienia Twęgo, a to przez Sprawiedliwość uszczęśliwiając Oycyzne. *Ut notam faciant Filius hominum Potentiam Tuam & Gloriam magnificentiae Regni Tui (oo)*

Panowania więc Twęgo zostawi Ten Nayiasniejszy Trybunał Potomności słodkie wspomnienie Królestwa Twoiego Sławę dla Sprawiedliwości wieki wiekom podawać będą, *Regnum Tuum Regnum omnium Saeculorum & Dominatio Tua in omni generatione & generationem (pp)*

Patrzcież P. P. iaką to Sprawiedliwość
wam

wam Sprawiedliwym oddać Sędziom nad-
grode, zlewa Potok uszczęśliwienia na
Naród, Sławę i zaszczyt rozmnaża Oy-
czyźnie, a tym sposobem wynosi was aż
dopowagi KRÓLA, którego Dobroć unie-
jąca nadgradzać ~~wasze~~ zasługi już zapisał
w Sercu wspaniałym największych wzglę-
dów najosobliwszego Szacunku dla Osób
Waszych Przywilej.

Nie pozyskaia tych względów, tych
łask, tych zaszczytów, u żadnego Mo-
narchy niesprawiedliwi Sędziowie, ow-
szem w poniżeniu i z pogardą muszą się
taić przed wzrokiem Monarchy który
mszcząc się zelżenia swoiey Powagi i wła-
dzy, nie powierzy im żadney potym go-
dności *Expellam Te de statione tua & de Mi-
nisterio tuo deponam* (qq) Cóż tego odrzu-
cenia i pogardzenia przyczyną oto to *Quo-
niam cum essetis Ministri Regni illius non recte
judicastis neque custodistis Legem iustitiae neque
secundum voluntatem Dei ambulastis* (rr) O co
to za wstyd w tym strofowaniu przeniknie
niesprawiedliwego? ale dla Was Przeza-
cni i Sprawiedliwi Sędziowie w téy tu
zgromadzeni Świątyni O; co za Sława o! co
za Chonor, o! co za zaszczyt że przez
Spra-

(qq) *Isai. Cap. 22.* (rr) *Sup. Cap. 6.*

Sprawiedliwość jesteście uszczęśliwieniem Narodu, jednacie dla Monarchy i dla Siebie u całego Narodu Miłość, o jakieyże się powinniście od Współ Pracy spodziwać wdzięczności? odkrycie, to Drugi dowód drugiey prawdy.

Przyznaię ia to P. P. że Sprawiedliwość w swych utrzymana obrębach, zdaje się zwabiać na Sędziego nienawiść, atoli Winowayca sprawiedliwym ukarany wyrokiem, ukoiwszy rozjątrzone Serce, i do zdrowey przyszedłszy uwagi, wielbi Należytszą Opatrzność, całue spełniony na Osobie swoiëy Sprawiedliwości wyrok, przez który powracając Dobro cudze, przywrócił sobie spókoynność Sumnienia i zabezpieczył Zbawienie; zabiera więc nie uftanną wdzięczność, Zbawcą zowie Sprawiedliwego Sędziego O! jak obłądnie oszukuje się i zwodzi Ten Sędzia, który rozumiejąc, że przez Sprawiedliwości spodlenie, zaikarbił sobie u tych wdzięczność i miłość; za których z łkazą Sumnienia udał się stronę. Spetzły tę w krótcie względy, pogrzechły w niepamięci obietnice i łaski, sama tylko pogarda i nie sławna pogłółka pozostała w nadgrodzie.

Wię.

Wierzę nierównie miłości z Wdzięczno-
 ścią pożytkuje nawet u Osób sprawiedli-
 wym ukaranych Wyrokiem Sędziego Spra-
 wiedliwy, oddaleni nakazem Jego wyro-
 ków cudzych Dóbr posiadacze ochłodz-
 wszy swoje łakomstwo, uspokoiwszy chci-
 wość, zapaleni ku niemu wdzięcznością
 wołają Dawidem Po ty'u. Sądówniach aż
 dotąd brząkało Sumnienie moje krzywy
 ludzkie pętami, aż dotąd znich mię ża-
 dne nie uwolniło zdanie, aż dotąd Pochle-
 bnicy przy niesłusznym utrzymywał mię
 Prawie, *Narraverunt mihi iniqui fabulationes*
sed non ut Lex Tua (ss) teraz miłszy mi
 jest pokój Sumnienia, droższe ubóstwo
 niżeli Miliony wydarte Bliźniemu. *Bonum*
nimi Lex oris tui super sulha Aur & Argent
(tt) Temi słowy i wtak wdzięcznych
 wyrazach uważcie Przechacni Sędziowie
 iaka się nawet w sprawiedliwie ukarany
 dla Sprawiedliwego Sędziego znajduje
 miłość.

O godna Dusza wielkich nadgroda, kiedy
 ci przeciwko którym były Wyroki, nie
 wspominają swych Sędziów tylko że Spra-
 wiedliwi, o słodka nadgroda kiedy Oby-
 wa-

(ss) *Psal. 118.* (tt) *Ibid.*

watel nie pod innym Imieniem wspomina
Sędziego tylko że Sprawiedliwy.

O! Sędziowie Sprawiedliwi mnie dziś
słuchający, o iakożescie szlachowni w O-
czach naszych, gołniście holdu naszego;
ten Wojownik który broni Ojczyzny,
często winien swoją Chwałę trefunkowi.
Wam zaś Cnoty są dają. Laury są dla nie-
go, a Serce Obywatelskie dla Was.

Niech że inni Mężowie zachowują skro-
nie do uwiecznienia ich zwyciężkami La-
wrami Was zaś Niebo obrało abyście nosili
Wieniec z miłości i wdzięczności Oby-
watelów uwity, Tamtych niewspomni Po-
tomność tylko z żalem i płaczem, Wy zaś
gdy przez swój wyrok przywróćcie do
swego majątku sierotę oto z radości wy-
ciskające się i płynące po skroniach Łzy
swoje będzie Najwyższemu za Was ofia-
rować jako naydroższą Ofiarę a podając
zgłodniałym Chleb Dzieciom, wpajać za-
raz nie przestanie w młodociane Serce mi-
łość ku wam a tak: wysawszy wraz z Ma-
cierzyńskim mlekiem abowiązek wdzię-
czności, rysować po głazach i kamykach
będą Imiona Wasze, a w dalszym Wieku
przed całym Światem sławić nie przesta-

na *Infusus quasi fundamentum sempiternum*
(uu)

Nie rodzi Serce Obywatelkie tęg mi-
łości dla niesprawiedliwego Sędziego.
przeklęstwo zamiast wdzięczności odbiera,
Sieroty oddalone przez zły wyrok od ma-
iątku swego, tuląc swe zgłodniałe Dzieci
do Piersi, aż do Sędziego Sędziów o zem-
stę wołają, Obywatel uboższy nie uwol-
niony zpod przemocy możnego, zaszcze-
pia w swym Sercu nie nawiść, w zawistnieniu
zostający Sąsiedzi, nie mogąc się pojednania
doczekać przez Sprawiedliwość, wewnę-
trzny wszechynaia niepokoń a tak wszyscy
pokrzywdzeni nie sprawiedliwym wyro-
kiem mszcząc się przaklinaia niesprawie-
dliwych Sędziów Słowy Dawida *Fiant*
nati ejus in interitum ni generatione una deleatur
nomen ejus (ww) A któż się takiego nie
złęknie przekleństwa któż sobie niespra-
wiedliwości nie zbrzydzi.

Wam to tylko Wam Sprawiedliwi Sędzio-
wie Sprawiedliwość wyrabia miłość z wdzię-
cnością w Sercach całego Narodu, przez
nią uszczęśliwiaia Oyczyznę, współ O-
bywatelów wyniesieni jesteście aż do Po-
wagi

(uu) (Prov C. 10. v. 25. (ww) Psal. 108.

wagi Sprawiedliwego KROLA. Ocoż to za Chonor co za zaszczyt w nadgrodzie; ale to większa, Sprawiedliwość utwarza w Was prawdziwą to jest Bołką mądrość, a pochwalając Dobroć Czynności, miłym z tą i drogim Sumnieniu Wasze napelniając Łokiem, wynosi Was aż do własności samego BOGA *Ve, Dii estis* Oco to za wysoki Charakter w nadgrodzie, zachowujecie więc iakoście się już przyzwyczaili w całej swojej Sprawiedliwości Świętości. *Reſte iudicate Filii hominum* (xx)

Wtym to ja Sprawiedliwych Sędziów istotnymi i właściwym Charakterze, wtym naysz zeglunieższym zaszczycie Nayjaśniejszy Trybunał Koronny, Naywyższy Sąd w prawowiernym Narodzie, wypłacając się z Obowiązku uszanowania, posłuszeństwa, i wdzięczności Imieniem Kapituły tutajszey mam Chonor witać.

Zbiéram więc wszystkie czuley Duszy władze, z pomocą Rozumu, i Serca, w najgłębszym poszanowania układzie, Piérwszego w Rzędzie wyboru Witam Cię JW. Mości Xięże Michale Sołtyku Dziekanie Krakówiki Trybunału Koronnego Prezydencie.

cie. Zaczność Domu Twego wielkość Imienia, Zasługi nieprzeliczone Przezacnyh Przodków Twoich, wyliczać byłbym nie-skończony w mowie.

Dosyć mi powiedzieć Zbiór Cnót i Przy-miotów Twoich któremi rzadko razem zwykła obdarzać Opatrzność, wyrobiła ci pierwsze miêysce w Sercu Dobrego KRO-LA, pierwsze miêysce w miłości Narodu pierwsze miêysce w Sercu Obywatelów, na dowod tego trzymasz Krzyż Sprawie-dliwości, w Sądzie Namieśtniczym Sprawie-dliwego KROLA. Pogłółka o mądrym Kie-rowaniu powierzony Tobie Najwyższey Władzy, do Monarchicznego już doszedłszy Serca, z dobroci Sprawiedliwych zdań Twoich napelnia Go radością. *Et virtute Tua latabitur Rex Desiderium Cordis ejus tribuisti ei* (yy) Już pochwały Sprawiedli-wości Twojej wraz z uwielbieniem Imienia Twoiego z uśc do uśc zaczynają się przecho-dzić, i chyba się że Światem skończą. Mnie dosyć z Kaznodziej Pańskim zawołać *Ecce Sacerdos magnus qui in Diebus suis placuit Deo & inventus est iustus* (zz)

Wniczym nie ubliżonéy myśli wyrazie
i wró-

(yy) Psal. 20. (zz) Eccl. Cap. 44.

i wrówności szacunku witam Cię JW. Adamie Lasocki Kasztelanie Sochaczewski Kawalerze Orderu S. Stanisława Trybunału Koronnego MARSZALKU Wysoka w Narodzie Jmienia Twego Dostoynosc, pełnosc zaslug i Sprawiedliwosci przykladów. Talenta i Cnoty zniewolily Nayiasnięyszego Pana, uzbroić Tve Ręce Berłem Naywyższej Władzy, lecz Ty pod tym Majestatu zaśzczytem, tym się wspanialszym wydaiesz że więcéy nad Złoto, Skarby, Sprawiedliwosc szacujesz słusznie Ci ta Pochwała od Kaznodziei Pańskiego należy *Beatus Vir qui post aurum non abiit nec speravit in pecunia & thesauris* (a) Rozpoczynay więc Dzieło swoje o to już Prześwietne Ziemstwo Lubelskie wybór przeznacznych Mężów Sędziowie Sprawiedliwi z wesolością Ci otwierają Sądównę Swiątyni Bramy i czym prędzey pod Strażą swoją będącym chcą uzbroić tę Rękę, Znakiem Naywyższej Władzy. która nigdy niesprawniedliwego nie pisała wyroku Biepieczne więc zawołać mozesz. *A perite Portas; constituit ingressus in eas confitebor Domino* (b)

Po-

(a) *Ecclesi. 31.* (b) *Psal. 127.*

Podług podobnćy myśli i wtym szacun-
ku dowodzie obowiązkiem iest dla mnie
słodkim, witać Was obojga Stanów II. WW.
Sędziowie, mocne Twierdze Narodu, Szla-
chetności wielkich Jmion Waszych, Przy-
kład Cnót, wzór Obywatelstwa, Obraz
naydoskonalszy spokojnćy i rządneý Spra-
wiedliwości, są to dziedziczne Przypioty
wielkich Dusz Waszych, dla których
Potomność w Wiecznotrwałych Jmiona
Wasze rysując marmurach, poda ie
Wiekom do awielbienia a Następcom do
naśladowania Sprawiedliwość Waszę Niech-
ze już Wam otwierają świątynię swiętyni
Bramy *A perite Portus & intrate gl'ens iusta*
custodiet veritatem (c)

Nie mogę ominąć i Was Prześwietna
Palestro Mężowie że wszech miar nie wy-
chwaleni, muszę Wam oddać zmieysca te-
go Szacunek. Wy iścieście wspólnemi wy-
sokich zasług w Narodzie; przez Was to
Prawa nowey nabierają jasności i światła,
przed Waszą znajomością i biegłością w
Prawie wszelkie wątpliwości ustąpić muszą
Wy to sami kiedy w Innym w spokojno-
ści życia i odludnieniu chęć ratowania
współ

współ Braci gnuśnieie ~~na~~ Wy na Obronę
uciśnionych, na usługę społeczności, tar-
ganie siły i zdrowia, a pędząc życie na
usłudze Sprawiedliwości, Amelski na zie-
mi sprawiciecie Urząd tak twierdzi Chr. S:
Obsequium justitiae singulare obsequium An-
gelorum. Nie masz zapewne w Przekazy-
wanym Waszym któryby na wzór Cycero-
na z swojej wykretności chlubił się. *Cicero*
tenebras se effuditse judiciis in Causa Clitellii
gloriatu est (d)

Jeszcze raz zwracam mowę moją do
Ciebie Najjaśniejszy Trybunale Aposto-
lickiemi ja kończę Słowy. *Obsecro Vos fra-*
tres per Nomen Domini Jesu Christi ut ip-
sum dicatis omnes & non sint in Vobis Schismata,
sitis autem perfecti in eodem Sensu, & in eadem
Sententia (-) Tym sposobem w niestannęy
u Narodu z Błogosławieństwem żyć będą
Imiona Wasze pamięci ani usta złośliwych
zaskodzą sławie Waszëy. *In memoria aeterna*
erit justus & ab auditione mala non timebit (f)

We

(d) *Quint. Lib. 2. Cap. 17. (e) vñ Corin.*
Cap. 1. (f) Psal. 111.

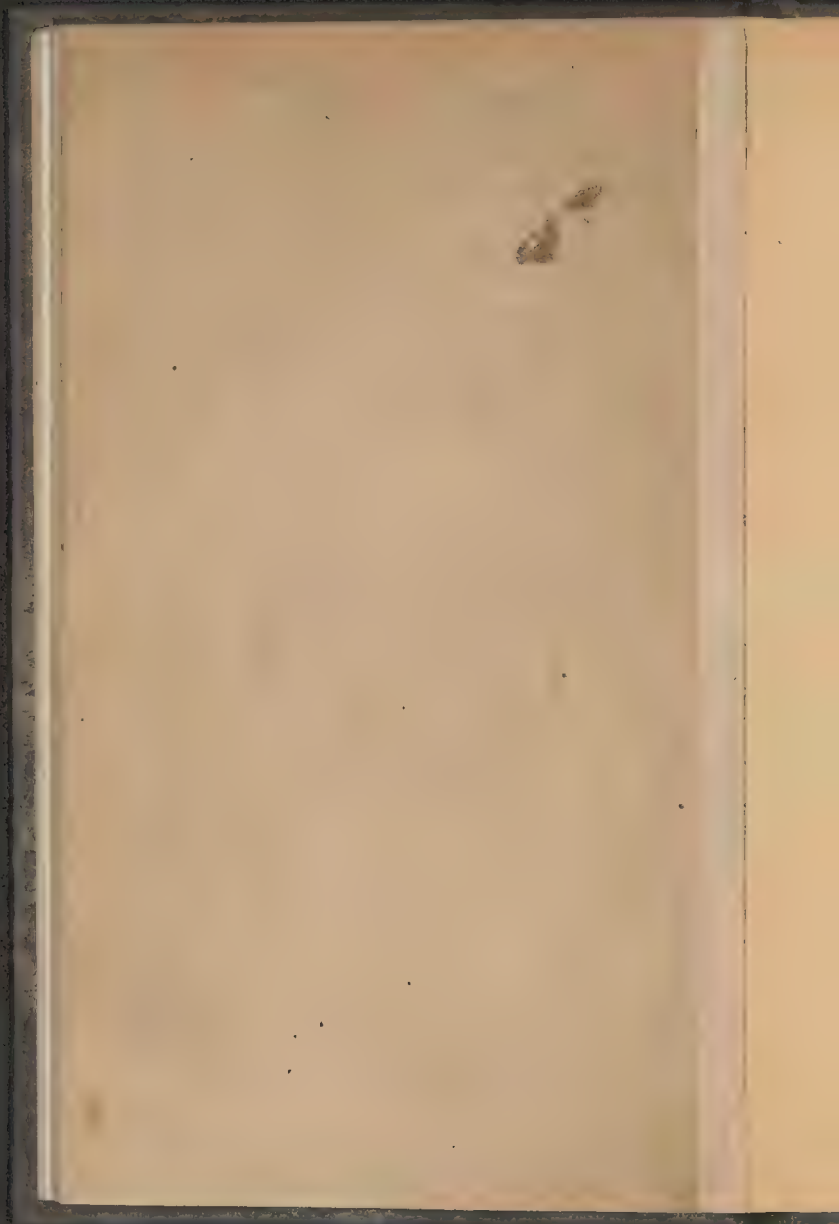

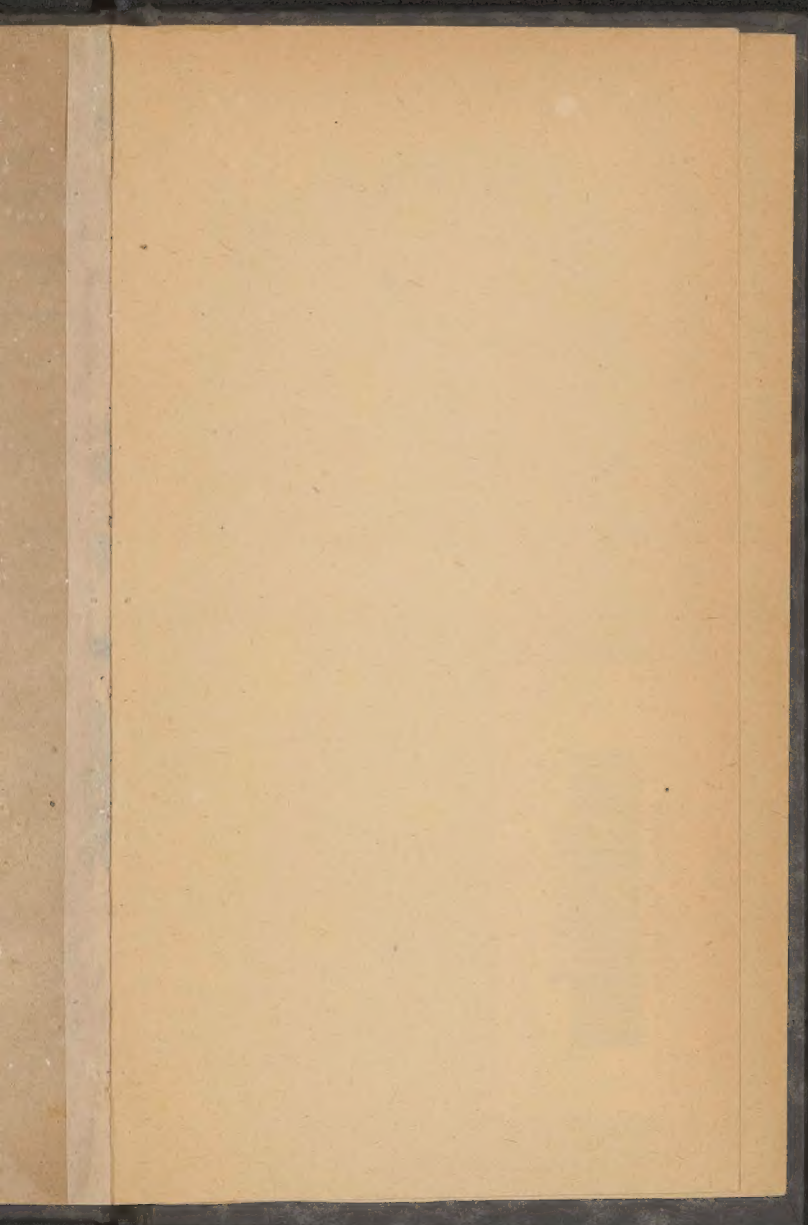
We wszystkich zaś Sprawiedliwością wła-
daniach, we wszystkich wyrokach i zda-
niach Boga się bójcie szanujcie Powagę
Króla *Deum timeo Regem honorificate* (g)

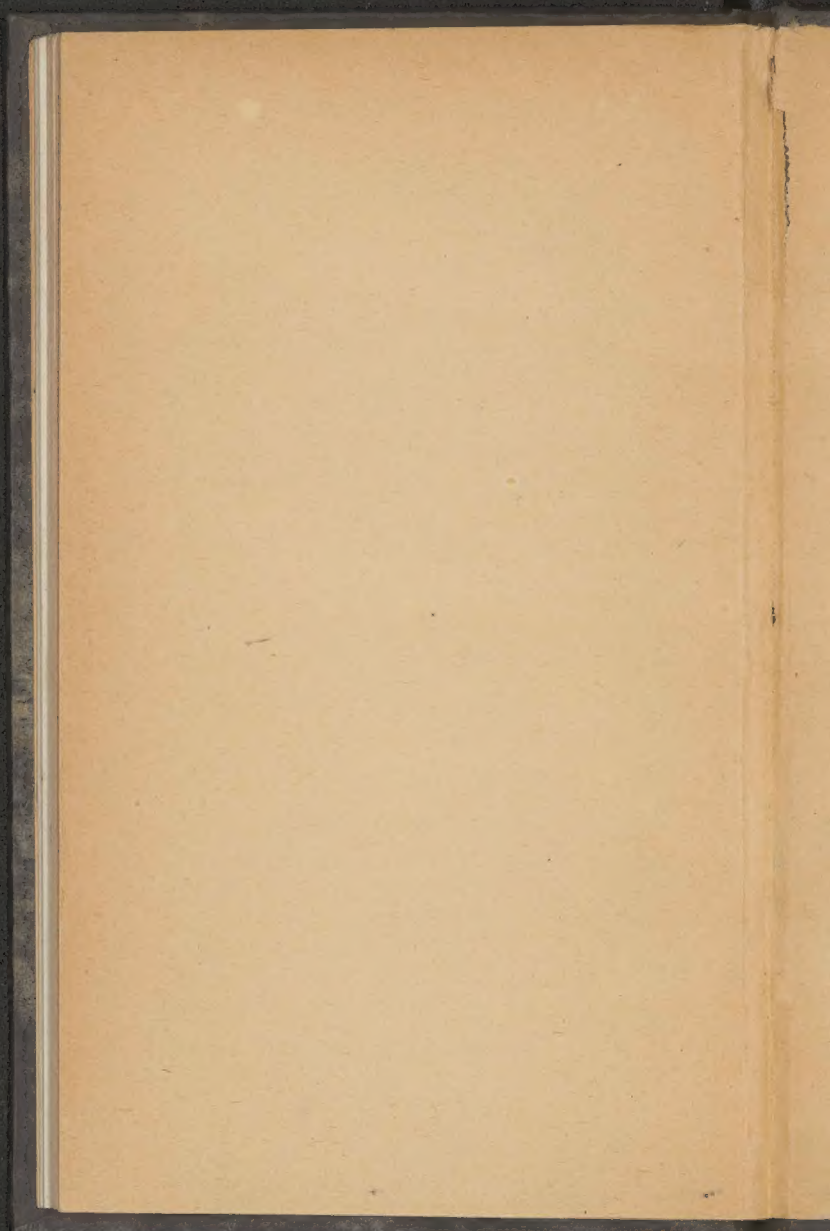
(g) 1. Petr. Cap. 4.

Amen.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022248

